

SPELDOOS *Speel en oefen Nederlands*: EXTRA SPELTIPS

Je kan de woordkaartjes gebruiken voor verschillende spelvarianten. Door meerdere spelletjes te spelen met dezelfde kaartjes, zorg je ervoor dat de kinderen de woordenschat goed inoefenen. Er zitten veel woordkaartjes in de speldoos. Kies er enkele waarmee je wil spelen en breng zo gefaseerd woordenschat aan.



Je kan elk spel taalstimulerend maken. Zorg zelf voor rijke taal tijdens het spelen en daag kinderen uit om ook taal te gebruiken!

- ✓ Kies op basis van de leeftijd en het taalniveau van de kinderen het aantal kaartjes waarmee je speelt. Je kan gericht spelen met de woordkaartjes van de kleuren, de cijfers ... of allerlei categorieën door elkaar gebruiken.
- ✓ Als ze de woorden goed kennen, kan je er extra kaartjes aan toevoegen. Zo leg je de lat op het vlak van taal én op het vlak van speluitdaging hoger voor de kinderen.
- ✓ Benoem telkens wat je op de kaartjes ziet en stimuleer kinderen om dat ook te doen.
- ✓ Ga tijdens de spelletjes met de kinderen zoveel mogelijk in dialoog. Bied taal aan door vragen te stellen over wat je ziet op de kaartjes, welke kleuren er te zien zijn, wat ze mooi vinden ... Laat ze soms even naar hun woorden zoeken, geef kinderen de kans en de tijd om te reageren.
- ✓ Bied kinderen die kunnen lezen een leeskans door hen zelf de woorden te laten lezen.
- ✓ Zorg vooral voor spelplezier in het Nederlands!

Memory

Speel een klassiek memory. Ken je dat niet? Je vindt de informatie in de handleiding in de speldoos.

De Bom

- Ga in een kring zitten. Leg enkele kaartjes in het midden. 1 kind gaat naar buiten.
- De groep duidt 1 voorwerp aan als 'de bom'. Als het kind terug binnenkomt, zeggen de andere kinderen samen 'tik tak tik tak ...'.
- Het kind dat buiten was, moet raden welk kaartje de bom is. Dat doet het door een kaartje te nemen, het in de lucht te steken en te benoemen/lezen wat er op staat. Als het kind het kaartje aanraakt dat aangeduid is als de bom, roepen de kinderen 'BOM'.
- Een volgende speler is aan de beurt en gaat naar buiten.

Wat is er weg?

- Ga in een kring zitten. Leg enkele kaartjes in het midden. 1 kind gaat naar buiten.
- De groep kiest samen of 1 kind kiest welk kaartje er verstopt wordt.
- Het kind komt terug naar binnen en moet raden wat er is weggenomen.
- Een volgende speler is aan de beurt en gaat naar buiten.

Pictionary

- Leg enkele kaartjes in het midden of doe ze in een zakje. Laat een kind een kaartje trekken.
- Hij/zij moet tekenen wat er op het kaartje staat.
- De andere kinderen moeten raden welk kaartje/woord/beeld het is. Wie het geraden heeft, mag een kaartje nemen.
- Je kan dit spelen in groepjes en kinderen op papier laten tekenen. Het is ook leuk om dit samen op een groot wit bord of krijtbord te spelen.

Ik ga op reis en ik neem mee

- Leg enkele kaartjes waarop een voorwerp staat in het midden. Leg er voldoende, zodat er voor elk kind een kaartje is.
- Begin op een eenvoudige manier. De eerste speler die aan de beurt is neemt een kaartje en zegt de zin 'Ik ga op reis en ik neem mee ...'. We spelen met de wijzers van de klok mee, de volgende persoon is aan de beurt. Ook hij/zij zegt de zin 'Ik ga op reis en ik neem mee ...'. Hij zegt eerst wat er op zijn kaartje staat en dan wat er op het kaartje staat van het kind dat net aan de beurt was. De derde speler neemt een kaartje en zegt de zin 'Ik ga op reis en ik neem mee ...'. Hij zegt wat er op zijn kaartje staat en dat van de vorige twee spelers, in de juiste volgorde. De woordenketen wordt alsmaar langer.
- Als je met oudere kinderen speelt, kan je de kaartjes in het midden laten liggen en benoemt ieder kind een voorwerp dat op een kaartje staat. Dat is een extra geheugenuitdaging, omdat je de volgorde van de kaartjes niet ziet.
- Wie wil, kan er een competitiefactor in steken: wie een vergissing maakt met het zeggen van de voorwerpen (in de verkeerde volgorde of een verkeerd woord) is uitgeschakeld en doet niet meer mee.

Uitbeelden

- Leg enkele kaartjes in het midden of doe ze in een zakje.
- Een kind neemt een kaartje maar toont niet wat er op staat. Hij/zij moet uitbeelden wat er op het kaartje staat.
- De andere kinderen moeten raden welk kaartje/woord/beeld het is. Wie het geraden heeft, mag een kaartje nemen.

Ra ra ra, wat is het?

- Leg enkele kaartjes in het midden of doe ze in een zakje.
- Een kind neemt een kaartje maar toont niet wat er op staat.
- De andere kinderen stellen ja/nee-vragen. Diegene die het kaartje heeft mag dus niets zeggen, enkel ja of nee knikken.
- De kinderen moeten raden welk kaartje/woord/beeld het is. Wie het geraden heeft, mag een kaartje nemen.

Verzinnen

- Laat elk kind enkele kaartjes trekken (afhankelijk van de leeftijd en het taalniveau schat je zelf in hoeveel kaartjes je best laat trekken).
- De kinderen moeten de woorden die ze hebben gebruiken in 1 zin.
- Oudere kinderen of kinderen die al goed Nederlands spreken, kan je meer woorden laten nemen en hen een verhaal laten maken.
- De kinderen vertellen en/of schrijven hun eigen verhaal. Kinderen vinden het ook leuk om hun zin/verhaal te tekenen. Ze kunnen zo ook zelf hun Kamishibai-verhaal maken.

Had je een leuke spelervaring? Heb je zelf nog spelideeën? Laat het dan weten!

Stuur een e-mail naar jeugd@derand.be. Je vindt alle informatie ook terug op www.derand.be.

We hebben de speldoos ook in kleine gadgetvorm om aan kinderen mee te geven zodat ze thuis met broers, zussen, mama, papa ... kunnen spelen. Kinderen die de spelletjes kennen, zijn zo een spelambassadeur en brengen Nederlands binnen in huis.